

FILHARMONIA
SZCZECIN

Szanowni Państwo,

dobrym obyczajem przyjętym w salach koncertowych jest oklaskiwanie wykonawców wieloczęściowego utworu dopiero po jego zakończeniu. Krótkie przerwy między poszczególnymi częściami wypełnione są ciszą. Brawa między częściami, a jeszcze gorzej – w trakcie dłuższej pauzy mogą rozpraszać wykonawców oraz innych słuchaczy, a przez to zburzyć budowane przez muzykę napięcie i nastrój.

Piątek – 28 lutego 2025 roku – godz. 19.00

GRANDIOSO **Róg obfitości**

Orkiestra Symfoniczna
Filharmonii im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie

Gabriel Czopka waltornia
Johannes Klumpp dyrygent

W programie:

WOLFGANG AMADEUS MOZART

Muzyka do dramatu „Thamos, król Egiptu” KV 345 [10']

(fragmenty)

- Maestoso – Allegro
- Allegro vivace assai

RICHARD STRAUSS

I Koncert waltorniowy Es-dur op. 11 [18']

- Allegro
- Andante
- Allegro

/przerwa/

FRANZ SCHUBERT

IX Symfonia C-dur „Wielka” D. 944 [50']

- Andante – Allegro ma non troppo – Più moto
- Andante con moto
- Scherzo (Allegro vivace) – Trio
- Finale (Allegro vivace)

GABRIEL CZOPKA

Urodził się w 1986 roku we Wrocławiu. Naukę gry na waltorni rozpoczął w wieku szesnastu lat pod kierunkiem swojego ojca, Czesława Czopki, w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. Stanisława Moniuszki w Wałbrzychu (dyplom 2005). W 2011 roku ukończył studia w Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu w klasie Adama Wolnego. Podczas studiów doskonalił swe umiejętności w klasie Jacka Muzyka w Buffalo.

W 2009 roku został przyjęty do Orkiestry Filharmonii Wrocławskiej, następnie zaś był pierwszym waltornistą Polskiej Orkiestry Sinfonia Iuventus, od 2010 roku jest z kolei solistą Filharmonii Narodowej w Warszawie. W sezonie 2015/2016 był nadto kontraktowym waltornistą w Buffalo Philharmonic Orchestra. Jest członkiem zespołu Hornet Quartet, z którym aktywnie koncertuje i występuje podczas festiwalu w Polsce i poza jej granicami. Prowadzi zajęcia indywidualne w ramach kursów muzycznych, m.in. na CORNO Brass Music Festival w Zielonej Górze, największym w tej części Europy międzynarodowym festiwalu instrumentów blaszanych.

JOHANNES KLUMPP

Dyrygent, popularyzator muzyki, dyrektor festiwalu – od czasu swych sukcesów na konkursach, gdzie objawił się jako młody talent, Johannes Klumpp zyskał renomę w wielu dziedzinach. W sezonie 2020/2021 objął stanowisko głównego dyrygenta orkiestry Heidelberger Sinfoniker. Wraz z tym zespołem wieńczy obecnie długoterminowy projekt o doniosłym znaczeniu: płytową rejestrację kompletu symfonii Haydna (dla firmy Hänssler Classic).

Od sezonu 2013/2014 działa jako główny dyrygent i dyrektor artystyczny Folkwang Kammerorchester w Essen, gdzie wiele czasu poświęca interpretacjom utworów Mozarta. Intensywność i głębia tej współpracy (oraz jej owoc – cenione nagrania symfonii i koncertów mistrza z Salzburga) w wielkim stopniu przyczyniły się do podniesienia rangi zespołu – z nim właśnie Johannes Klumpp planuje nagrać w nadchodzących latach wszystkie symfonie Mozarta.

Projektuje i realizuje nowatorskie programy w ramach serii „ExtraKlang”, organizowanej w dawnym kompleksie przemysłowym Zollverein w Zagłębiu Ruhry. Wśród osobistości ze świata kultury niemieckiej, z którymi współpracował, znaleźli się m.in. Martina Gedeck, Sebastian Koch, Volker Bertelmann (ps. „Hauschka”) i Roger Willemsen.

Regularnie współpracuje z uznanymi orkiestrami – wymienić tu należy m.in. MDR-Sinfonieorchester, Staatsorchester Stuttgart, Weimarer Staatskapelle, Düsseldorfer Symphoniker, Dresdner Philharmonie, Dresdner Festspielorchester, Orquesta Ciudad de Granada, Thailand Philharmonic Orchestra, NDR-Radiophilharmonie i Stuttgarter Kammerorchester. Często dyryguje zespołem Hessisches Staatstheater w Wiesbaden.

Johannes Klumpp ceni dialog z publicznością, stąd chętnie występuje w roli prelegenta, czyniąc to w myśl swej prosto i otwarcie sformułowanej dewizy: „Chcę zanieść muzykę ludziom”.

GRANDIOSO Róg obfitości

Można powiedzieć, że tym razem **Wolfgang Amadeus Mozart** (1756–1791) miał pecha. Baron Tobias Philipp von Gebler zamówił u siedemnastoletniego kompozytora muzykę teatralną do swej pseudohistorycznej sztuki **Thamos, król Egiptu** („Thamos, König in Ägypten”, 1773), ale premiera pięcioaktowego dramatu nie okazała się sukcesem. Przy okazji jego wznowienia w Salzburgu w 1779 roku Mozart gruntownie zrewidował partyturę, kilka lat później w pisany w Wiedniu liście do ojca narzekał jednak będzie na brak szans na ponowne wykonanie muzyki do „Thamosa” („[...] to prawda, że sztuka nie jest udana i dlatego jej nie wznawiają, ale można by ją wznówić dla samej muzyki, choć nie jest to łatwe... Wielka szkoda!”). Wykorzystano ją jednak do oprawy innej sztuki – była nią „Lanassa” (1782) Karla Martina Plümickego – której akcja toczy się... w Indiach. Gdy Mozart jesienią 1790 roku bawił we Frankfurcie podczas koronacji cesarza Leopolda II, mógł jej w tej zapewne wersji posłuchać.

Na całość składają się fragmenty chóralne oraz czysto instrumentalne antrakty; w jednym przypadku tekst miał być recytowany na tle muzyki. Aczkolwiek Mozart nie był jeszcze w owym czasie członkiem loży masonskiej, zawarł w partyturze „Thamosa” pewne aluzje do „sztuki królewskiej” i nadał jej ekspresję, która w pełni dojdzie do głosu w „Czarodziejskim flecie”. Również w treści literackiej obu dzieł scenicznych dopatrywano się pokrewieństw (choćby w motywie zwycięstwa dobra nad złem) – wyjaśniać je miało wspólne źródło inspiracji (proza Christoph Martina Wielanda), jak również fakt, że zarówno baron von Gebler, jak i Emanuel Schikaneder byli adeptami wolnomularstwa.

Orkiestrowe antrakty – uwolnione już od pierwotnego teatralnego kontekstu – bezwzględnie zachowują swą wartość: to muzyka „pełna gwałtownych kontrastów, których dramatyczny ładunek przywodzi na myśl przedromantyczny »Sturm und Drang«, właściwy niektórym ówczesnym symfoniom Haydna” (P. Kamiński). (10')

Sześćdziesiąt lat dzieli oba koncerty waltorniowe **Richarda Straussa** (1864–1949), utrzymane zresztą w tej samej tonacji i w tej samej tradycyjnej, trzyczęściowej formie. Drugie z tych dzieł (ustyszeliśmy je w Szczecinie dokładnie trzy lata temu) cechuje wyrafinowana, jakby Mozartowska prostota, tak typowa dla późnego stylu Straussa. **I Koncert waltorniowy Es-dur** (1882–1883) to natomiast utwór zaledwie osiemnastolatka, podówczas studenta filozofii na uniwersytecie

w Monachium – stać się miał jednak najsłynniejszym koncertem, jaki napisano na waltornię w XIX wieku.

Fakt, że Richard Strauss stworzył owe dzieła, zawdzięczamy profesji jego ojca: Franz Strauss był pierwszym waltornistą Monachijskiej Orkiestry Dworskiej i jednym z największych wirtuozów tamtej epoki. Z okazji jego sześćdziesiątych urodzin powstał I Koncert Es-dur – młody kompozytor starał się tu jak najstaranniej wpasować w mocno konserwatywny gust szacownego muzyka. Aczkolwiek zadedykował utwór „swemu drogiemu ojcu” (o czym świadczy rękopis wersji z towarzyszeniem fortepianu), ten niestety – z powodów zdrowotnych – nie był już w stanie zaprezentować dzieła publiczności. Do prawykonania kompozycji doszło w 1885 roku w Teatrze Dworskim w Meiningen, solistą był Gustav Leinhos. Prawdopodobnie za radą ojca Strauss zmienił później pierwotną dedykację, gdy partytura miała ukazać się drukiem – na pierwszej karcie widniało zatem nazwisko Oscara Franza, pierwszego waltornisty Orkiestry Królewskiej z Drezna i wykładowcy w tamtejszym konserwatorium.

Wspomniana wyżej tradycyjna postać dzieła skrywa w sobie niespodziewaną innowację w duchu Ferencza Liszta. Jak zauważył Arnfried Edler, wszystkie części koncertu – grane *attacca* – łączą się na kształt formy sonatowej, której ekspozycję z głównym i pobocznym tematem stanowi ogniwo pierwsze (*Allegro*). Przetworzeniem jest część środkowa (*Andante*), która ostatecznie wiedzie do funkcjonującego jako re-pryza finałowego rondo (*Allegro*) – jego refren i kuplety są wariantami tematów części pierwszej. (18')

Ostatnia z symfonii **Franza Schuberta** (1797–1828), **Symfonia C-dur D 944** zwana **Wielką** (1828, acz chronologia jest tu mocno dyskusyjna – obecnie przesuwana datę powstania na lata 1825–1826, tym samym oddalając ją od roku śmierci kompozytora) dziś nosi zwykle numer dziewiąty (ze względu na kolejność publikacji oznaczano ją zrazu jako siódmą, inni uznawali ją nawet za dziesiątą, wliczając dzieła niezachowane bądź znane we fragmentach). Po śmierci kompozytora słuch po niej zaginął, a do jej wykonania na estradzie lipskiego Gewandhausu doprowadził dopiero Felix Mendelssohn w 1839 roku; druku doczekała się zaś rok później.

Symfonia zyskała przydomek „Wielkiej” także ze względu na swe rozmiary, znacznie przekraczające standardy wyznaczone przez Haydna i Mozarta, zrealizowane wszak przez Schuberta w sześciu symfoniach z lat 1813–1823. W zależności od decyzji dyrygenta dotyczącej przewidywanych przez kompozytora powtórzeń fragmentów (w tym całej ekspozycji), czas wykonania dzieła może wahać się od trzech kwadransów

do godziny. Tym samym – podobnie jak niektóre symfonie Beethovena – „Wielka” zapowiada rozmach późniejszych kompozycji Brucknera czy Mahlera, Schubert bowiem nie tylko komplikuje strukturę dzieła, lecz także pogłębia jego ekspresję.

Symfonię cechuje wyrazisty i poruszający, czasem może drażniący, romantyczny patos, który zdaje się najważniejszą jakością emocjonalną. Część pierwsza (*Andante – Allegro ma non troppo – Più moto*) rozpoczyna się rozległym, refleksyjnym wstępem. Dwa rogi wprowadzają długi temat, który zdaje się symbolem wyobraźni kompozytora. Tryumfalnie – w brzmieniu pełnej orkiestry – powróci on w rozbudowanej kodzie.

W części drugiej (*Andante con moto*) warto zwrócić uwagę na dwa fragmenty: melodię oboju, który wyśpiewuje liryczną, niemal niebiańską, acz pełną bólu pieśń oraz na intonowany przez smyczki religijny hymn. Niewątpliwie skojarzenia z tragicznym cyklem pieśni Schuberta „Winterreise” (czy też z drugą pieśnią z „Dichterliebe” Schumanna), jakie nasuwają się przy słuchaniu tej części, są w pełni uzasadnione.

Część trzecia (*Allegro vivace – Trio*) to scherzo (określona więc nowocześnie, jak u Beethovena), z tematem pobocznym o charakterze walca. W przetworzeniu pierwszy temat zyskuje ludowy, taneczny wymiar dzięki brzmieniu instrumentów dętych drewnianych. I wreszcie elektryzujący, marszowy i prawdziwie romantyczny wielki finał (*Allegro vivace*), prezentujący w blasku głównej tonacji C-dur trzy grupy tematów...

W opublikowanej rok po premierze recenzji Robert Schumann, gorący zwolennik Symfonii „Wielkiej”, pisał, że Schubert „obdarzył nas dziełem o kształcie pełnym wdzięku [...]. Nowatorski rys instrumentacji, jej blask, cechujący formę śmiały rozmach, powab skrytej w symfonii zmienności duchowego życia – ów nowy świat, w który zostajemy tu wprowadzeni – niejednego zapewne oszołomią niczym pierwszy rzut oka na coś niezwykłego [...]. Miną być może lata, nim dzieło to zadomowi się w Niemczech; nie lękajmy się jednak, że ktoś o nim kiedykolwiek zapomni – prawdziwie nosi ono w sobie zarodek wiecznej młodości”. (50')

Piotr Urbański

Zapraszamy na kolejne koncerty:

07.03. GOŚCIE W FILHARMONII

Muzyka ciszy

pt, 19.00 koncert chórалny

Chór Polskiego Radia – Lusławice
Maria Piotrowska-Bogalecka dyrygent

J. RUTTER – God Be in My Head
J. MACMILLAN – A Child’s Prayer, Lux aeterna
A. PÄRT – Da pacem Domine
R. R. BENNETT – A Good-Night
J. RHEINBERGER – Abendlied
H. HOWELLS – Requiem (fragmenty)
J. CAMERON – Lux aeterna (oprac. wariacji „Nimrod” E. Elgara)
J. TAVENER – Svyati

14.03. GRANDIOSO

Esencja Wiednia

pt, 19.00 koncert symfoniczny

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii w Szczecinie
FeelHarmony Quintet
Liya Petrova skrzypce
Przemysław Neumann dyrygent

L. van BEETHOVEN – Uwertura do baletu „Twory Prometeusza” op. 43
L. van BEETHOVEN – Koncert skrzypcowy D-dur op. 61
J. HAYDN – Divertimento B-dur Hob. II:46
J. BRAHMS – Wariacje na temat Haydna op. 56

21.03. GRANDIOSO

Wiosna w wielkim mieście

pt, 19.00 koncert symfoniczny

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii w Szczecinie
Hubert Salwarowski fortepian
Jerzy Salwarowski dyrygent

H. WARS – Szkice miejskie
G. GERSCHWIN – Błękitna rapsodia
R. SCHUMANN – I Symfonia B-dur „Wiosenna” op. 38

Sehr geehrte Damen und Herren,

bei mehrteiligen Kompositionen ist es im Konzertsaal allgemein üblich, erst nach dem Verklingen des Gesamtwerkes zu applaudieren.

In den kurzen Pausen zwischen den einzelnen Sätzen herrscht Stille.

Applaus zwischen den Sätzen oder gar während einer längeren Pause im Stück kann Musiker und Zuhörer ablenken und so die durch die Musik geschaffene Spannung und Stimmung zunichtemachen.

Freitag – 28. Februar 2025 – 19.00 Uhr

GRANDIOSO Wie aus dem Füllhorn

Sinfonieorchester
der Mieczysław-Karłowicz-Philharmonie Szczecin

Gabriel Czopka Horn
Johannes Klumpp Leitung

Programm:

WOLFGANG AMADEUS MOZART

Musik zum Drama „Thamos, König in Ägypten“ KV 345 [10']

(Auszüge)

- Maestoso – Allegro
- Allegro vivace assai

RICHARD STRAUSS

Hornkonzert Nr. 1 Es-Dur op. 11 [18']

- Allegro
- Andante
- Allegro

/Pause/

FRANZ SCHUBERT

Sinfonie Nr. 9 C-Dur „Die Große“ D. 944 [50']

- Andante – Allegro ma non troppo – Più moto
- Andante con moto
- Scherzo (Allegro vivace) – Trio
- Finale (Allegro vivace)

GABRIEL CZOPKA

Er wurde 1986 in Breslau geboren. Mit sechzehn Jahren begann er bei seinem Vater Czesław Czopka an der Stanisław-Moniuszko-Musikschule des ersten und zweiten Grades in Wałbrzych das Hornspiel zu erlernen (Diplom 2005). Sein Studium schloss er 2011 an der Karol-Lipiński-Musikakademie in Breslau in der Klasse von Adam Wolny ab. Während seines Studiums verfeinerte er seine Fähigkeiten in der Klasse von Jacek Muzyk in Buffalo.

Im Jahre 2009 wurde er in das Orchester der Breslauer Philharmonie aufgenommen, dann war er als erster Hornist im Polnischen Orchester „Sinfonia Iuventus“ tätig; seit 2010 ist er Solist der Nationalphilharmonie in Warschau. In der Saison 2015/2016 war er überdies als Hornist beim Buffalo Philharmonic Orchestra unter Vertrag. Gabriel Czopka ist auch Mitglied des Hornet Quartetts, mit dem er aktiv auf Tourneen und bei Festspielen im In- und Ausland auftritt. Er unterrichtet im Rahmen individueller Musikkurse, darunter beim CORNO Brass Music Festival in Zielona Góra, dem größten internationalen Blechbläserfestival in diesem Teil Europas.

JOHANNES KLUMPP

Orchesterchef, Musikvermittler, Festivalleiter – seit seinen Wettbewerbs-erfolgen als junges Talent am Pult hat sich Johannes Klumpp in vielerlei Hinsicht einen Namen gemacht. Mit der Saison 2020/2021 trat er seine Position als Chefdirigent der Heidelberger Sinfoniker an. Gemeinsam mit dem freiberuflichen Ensemble steht er nun kurz vor der Vollendung eines Langzeitprojektes: die Gesamteinspielung aller Haydn-Sinfonien (Hänssler Classic).

Bereits seit der Saison 2013/2014 arbeitet er als Chefdirigent und Künstlerischer Leiter des Folkwang Kammerorchesters Essen. Den Schwerpunkt seiner Arbeit bildet hier das sinfonische Werk Mozarts. Nicht zuletzt dank der gefeierten bisherigen Einspielungen seiner Sinfonien und Konzerte konnte Johannes Klumpp die Wahrnehmung und Profilierung des Ensembles enorm steigern. Auch hier soll in den nächsten Jahren eine Gesamteinspielung aller Sinfonien entstehen.

Zudem entwirft er im Rahmen der Reihe „ExtraKlang“ – veranstaltet im Weltkulturerbe Zeche Zollverein – innovative Programmformate und kooperierte mit bekannten Persönlichkeiten wie den Schauspielern Martina Gedeck und Sebastian Koch, dem Komponisten, Pianisten und Oscarpreisträger „Hauschka“ oder dem verstorbenen Publizisten Roger Willemsen.

Eine rege Konzerttätigkeit führt ihn zudem zu renommierten Orchestern – zu erwähnen sind das MDR Sinfonieorchester, das Staatsorchester Stuttgart, die Weimarer Staatskapelle, die Düsseldorfer Symphoniker, die Dresdner Philharmonie, das Dresdner Festspielorchester, das Orquesta Ciudad de Granada, das Thailand Philharmonic Orchestra, die NDR Radiophilharmonie und das Stuttgarter Kammerorchester. Eine intensive Zusammenarbeit verbindet ihn auch mit dem Hessischen Staatstheater Wiesbaden.

Um den Dialog mit dem Publikum zu fördern, nutzt Johannes Klumpp regelmäßig die Form des moderierten Konzertes. Seine Musik ist klar formuliert: Er möchte „Musik zu den Menschen bringen“.

GRANDIOSO Wie aus dem Füllhorn

Man könnte sagen, dass **Wolfgang Amadeus Mozart** (1756–1791) diesmal Pech hatte. Tobias Philipp Freiherr von Gebler beauftragte den siebzehnjährigen Komponisten mit der Theatermusik zu seinem pseudohistorischen Drama **Thamos, König in Ägypten** (1773), die Uraufführung des fünftaktigen Schauspiels war aber kein Erfolg. Anlässlich der Wiederaufnahme in Salzburg 1779 überarbeitete Mozart die Partitur gründlich, beklagte sich aber einige Jahre später in einem Brief an seinen Vater, dass es keine Chance gebe, die „Thamos“-Musik wieder zu präsentieren ([...] dieses Stück ist hier [in Wien] unter die verworfenen Stücke, welche nicht mehr aufgeführt werden – es müßte nur bloß der Musique wegen aufgeführt werden, und das wird wohl schwerlich gehen – schade ist es gewiss!). Diese verwendete man jedoch für eine Aufführung des Dramas „Lanassa (1782) von Karl Martin Plümicke, das im indischen Milieu angesiedelt ist. Als Mozart im Herbst 1790 zur Krönung von Kaiser Leopold II. in Frankfurt weilte, konnte er diese Fassung vermutlich hören.

Das gesamte Werk umfasst Chorszenen und rein instrumentale Zwischenaktmusiken (in einem Fall berücksichtigt man die Unterlegung von gesprochenen Texten). Obwohl Mozart zu jener Zeit noch nicht Mitglied einer Freimaurerloge war, führte er in die Partitur des „Thamos“ gewisse Anspielungen auf die „Königliche Kunst“ ein und verlieh ihr einen Ausdruck, der in der „Zauberflöte“ zur vollen Entfaltung kommen sollte. Auch der literarische Inhalt der beiden Bühnenwerke wies Affinitäten auf (z.B. das Motiv des Sieges des Guten über das Böse), was man durch eine gemeinsame Inspirationsquelle (Texte von Christoph Martin Wieland) sowie die Tatsache erklärte, dass sowohl Freiherr von Gebler als auch Emanuel Schikaneder Freimaurer waren.

Die Zwischenaktmusiken – von ihrem ursprünglichen theatralischen Kontext befreit – behalten absolut ihren Wert: Dies ist eine Musik „voller heftiger Kontraste, deren dramatischer Charakter an Haydns einige Sinfonien der »Sturm-und-Drang«-Phase erinnert“ (P. Kamiński). (10')

Sechzig Jahre trennen die beiden Hornkonzerte von **Richard Strauss** (1864–1949), die übrigens in derselben Tonart und in derselben traditionellen dreisätzigen Form gehalten sind. Das zweite dieser Werke (das vor genau drei Jahren in Stettin zu hören war) zeichnet sich durch die raffinierte Schlichtheit à la Mozart aus, die so typisch für Strauss' Spätstil ist. Das **Hornkonzert Nr. 1 Es-Dur** (1882–1883) schuf hingegen der achtzehnjährige Komponist, damals Philosophiestudent an der Uni-

versität München – es sollte das berühmteste Konzert werden, das im 19. Jahrhundert für das Horn geschrieben wurde.

Dass Richard Strauss diese Werke geschaffen hat, verdanken wir dem Beruf seines Vaters: Franz Strauss war Solohornist beim Münchner Hoforchester und einer der hervorragendsten Virtuosen auf seinem Instrument. Aus Anlass von dessen sechzigstem Geburtstag entstand die Partitur, sichtlich bemühte sich der junge Komponist, den konservativen Geschmack des Vaters weitgehend zu treffen. Wenngleich Richard Strauss das Werk im Autograph der Klavierfassung „seinem lieben Vater“ zueignete, konnte dieser das Werk aus gesundheitlichen Gründen nicht mehr in der Öffentlichkeit vorstellen. Die Uraufführung fand 1885 im Hoftheater Meiningen mit Gustav Leinhos als Solisten statt. Für die Druckausgabe änderte Strauss die ursprüngliche Widmung an seinen Vater, möglicherweise auf dessen Rat hin; neuer Widmungsträger wurde Oscar Franz, Erster Hornist der königlichen Kapelle Dresden und Lehrer am dortigen Konservatorium.

Hinter der erwähnten traditionellen Form des Werkes verbirgt sich eine unerwartete Neuerung im Geiste von Franz Liszt. Wie Arnfried Edler bemerkte, schließen sich alle *attacca* gespielten Sätze des Konzerts zu einem einzigen Sonatenhauptsatz zusammen, dessen Exposition der Kopfsatz (*Allegro*) mit Haupt- und Seitenthema ausmacht. Daran schließt sich als Durchführung der Mittelsatz (*Andante*) an – er mündet in das als Reprise fungierende Finalrondo (*Allegro*), dessen Refrains und Couplets Varianten des thematischen Materials des Kopfsatzes darstellen. (18')

Die letzte der Sinfonien von **Franz Schubert** (1797–1828), die **Sinfonie C-Dur D. 944 „Die Große“** (1828, heutzutage deutet man auf eine frühere Entstehung hin – die aktuelle Forschung geht von einer Entstehung in den Jahren 1825–1826 aus). Traditionell mit Nr. 7 versehen, wurde sie später in Nr. 9 umnummeriert, um das Werk chronologisch einzuordnen; manche betrachten sie sogar als Schuberts Zehnte, weil sie auch verschollene und bruchstückhaft erhaltene Werke mitzählen. Die Schicksale des Manuskripts waren lange unbekannt. Die Uraufführung fand erst 1839 im Leipziger Gewandhaus unter der Leitung von Felix Mendelssohn statt; ein Jahr später erschien die Partitur im Druck.

Die Sinfonie C-Dur erhielt von der Nachwelt den Beinamen „Die Große“ auch aus diesem Grund, dass sie alle Haydn'schen und Mozart'schen „Standardausmaße“ (denen Schuberts Sinfonik aus den Jahren 1813–1823 übrigens entspricht) kühn überschreitet. Die Aufführungsdauer kann zwischen fünfundvierzig Minuten und einer Stunde variieren – je nach Entscheidung des Dirigenten, der auf manche Wiederholungen

verzichten darf. In der komplizierten Form und dem vertieften Ausdruck dieser Sinfonie bemerken wir Züge, die wir erst in der späteren Musik von Bruckner und Mahler erneut finden werden.

Charakteristisch ist für dieses Werk sein ausdrucksvolles, unverhohlenen Pathos. Den ersten Satz (*Andante – Allegro ma non troppo – Più moto*) eröffnet eine ausgedehnte Einleitung. Zwei Hörner stimmen ein langes Thema an, welches das Emblem von Schuberts kompositorischer Phantasie zu sein scheint. Triumphierend und voll imposant orchestriert, taucht es in der erweiterten Coda wiederauf.

Im zweiten Satz (*Andante con moto*) sind unter anderem zwei Stellen beachtenswert: Die Oboenmelodie, die einem lyrischen, geradezu himmlischen (und zugleich schmerzvollen) Gesang gleicht, sowie die von den Streichern intonierte quasi-religiöse Hymne. Völlig gerechtfertigt sind hier Assoziationen mit Schuberts tragischem Liederzyklus „Winterreise“ (als auch mit dem zweiten Lied aus Schumanns „Dichterliebe“).

Der dritte Satz ist ein Scherzo (so modern konzipiert, wie bei Beethoven; *Allegro vivace – Trio*), in dem das zweite Thema einem Walzer ähnelt. In der Durchführung wird das erste Thema volksliedhaft und tänzerisch durch eine einfallsreiche Verwendung der Holzblasinstrumente. Zuletzt erklingt das elektrisierende, marschartige und zugleich wahrhaft romantische große Finale (*Allegro vivace*), in dem drei Themengruppen im Glanz der Haupttonart C-Dur erscheinen.

Die Sinfonie kommentierte Schumann in seiner ein Jahr nach der Uraufführung veröffentlichten Rezension folgendermaßen: Schubert „gibt uns ein Werk in anmutvollster Form [...]. Im Anfange wohl wird das Glänzende, Neue der Instrumentation, die Weite und Breite der Form, der reizende Wechsel des Gefühlslebens, die ganze neue Welt, in die wir versetzt werden, den und jenen verwirren, wie ja der erste Anblick von Ungewohntem [...]. Jahre werden vielleicht vergehen, ehe sie sich in Deutschland heimisch gemacht hat; dass sie vergessen, übersehen werde, ist kein Bangen da; sie trägt den ewigen Jugendkeim in sich“. (50')

Piotr Urbański
(Deutsche Fassung von Tomasz Kowalewski)

Unsere Konzertempfehlungen:

07.03.

Fr, 19.00

ZU GAST IN DER PHILHARMONIE

Musik der Stille

Chorkonzert

Chor des Polnischen Rundfunks – Lusławice

Maria Piotrowska-Bogalecka Leitung

J. RUTTER – God Be in My Head

J. MACMILLAN – A Child's Prayer, Lux aeterna

A. PÄRT – Da pacem Domine

R. R. BENNETT – A Good-Night

J. RHEINBERGER – Abendlied

H. HOWELLS – Requiem (Auszüge)

J. CAMERON – Lux aeterna (Chorfassung von E. Elgars „Nimrod“)

J. TAVENER – Svyati

14.03.

Fr, 19.00

GRANDIOSO

Essenz des Wienerischen

sinfonisches Konzert

Sinfonieorchester der Philharmonie Stettin

FeelHarmony Quintet

Liya Petrova Violine

Przemysław Neumann Leitung

L. van BEETHOVEN – Ouvertüre zum Ballett „Die Geschöpfe des Prometheus“ op. 43

L. van BEETHOVEN – Violinkonzert D-Dur op. 61

J. HAYDN – Divertimento B-Dur Hob. II:46

J. BRAHMS – Variationen über ein Thema von Haydn op. 56

21.03.

Fr, 19.00

GRANDIOSO

Frühling in der Großstadt

sinfonisches Konzert

Sinfonieorchester der Philharmonie Stettin

Hubert Salwarowski Klavier

Jerzy Salwarowski Leitung

H. WARS – City Sketches

G. GERSCHWIN – Rhapsody in Blue

R. SCHUMANN – Sinfonie Nr. 1 B-Dur „Frühlingssinfonie“ op. 38

ORKIESTRA W DZISIEJSZYM KONCERCIE: ORCHESTRE IM HEUTIGEN KONZERT:

KONCERTMITRZ /
KONZERTMEISTER
Paweł Maślanka

I SKRZYPCE / 1. VIOLINE

Dominik Gugala
Marcin Kieruczenko
Izabela Wojciechowska
Joanna Hajkiewicz
Alina Krzyżewska
Wioletta Borkowska
Anna Majewska
Maria Nowak
Andrii Kreshchenskyi

II SKRZYPCE / 2. VIOLINE

Diana Miskiel-Gugala
Magdalena Pajestka
Anna Przerwa
Robert Cybulski
Patrycja Kozak
Małgorzata Borowiecka
Miłosz Kosmal
Zofia Pich*

ALTÓWKI BRATSCHEN

Galina Smolińska
Wojciech Mazur
Dominika Kotlicka
Ludmiła Rusin
Izabela Joniec
Aleksandra Majewska

WIOLONCZELE / CELLI

Tomasz Szczęsny
Jacek Tomczak
Katarzyna Meisinger
Natalia Wesołowska
Beata Sawrymowicz

KONTRABASY / KONTRABÄSSE

Karol Nasiłowski
Michał Mitschke
Robert Możejewski

FLETY / FLÖTEN

Filippo del Noce
Elżbieta Podleśny-Głowacka

OBOJE / OBOEN

Katarzyna Rachmaciej
Grzegorz Świącicochowski

KLARNETY / KLARINETTEN

Piotr Wybraniec
Krzysztof Krzyżewski

FAGOTY / FAGOTTE

Zbigniew Kania
Anna Bownik

WALTORNIE / HÖRNER

Dawid Kostrzewa
Oleksandr Melnychenko
Dmitrij Wdowiczenko

TRĄBKI / TROMPETEN

Sławomir Kuszvara
Bogdan Rymaszewski

PUZONY / POSAUNEN

Mateusz Kupski
Wojciech Bublej
Igor Puszkur

KOTŁY / PAUKEN

Jorge Luis Valcarcel Gregorio

* gościnnie / als Gast

Już dziś zapraszamy Państwa na koncert jednej z najlepszych grup wokalnych w kraju.

7 marca o 19:00 w złotej sali wystąpi Chór Polskiego Radia – Luślawice

To będzie ekscytujący wieczór spod znaku wokalnego piękna, wybornej akustyki, ducha natchnionego refleksją i ciała owładniętego ciarkami. W programie znajdują się utwory mistrzów muzyki chóralnej – Johna Ruttera, Arvo Pärta, Jamesa MacMillana, Herberta Howellsa i wielu innych.

GALERIA POZIOM 4

Katarzyna Laskowska | Circulus

Wystawa malarstwa Katarzyny Laskowskiej to zbiór prac, które stanowią swoisty cykl ilustrujący sceny z życia. Zawierają się w nim relacje międzyludzkie, emocje oraz zachwyt nad otaczającą nas naturą.

Wszystko powyższe podlega procesowi zmian, który artystka ilustruje malując techniką „kółek”. Koło to forma ciągła, bez początku i końca. W odbiorze pozytywna, bez niepokojących kształtów ostrych. Zamierem artystki jest przekazanie poprzez swoją sztukę dobrych emocji wzbudzających dobre myśli i dobry nastrój. Cel jest osiągnięty, jeśli na twarzy odbiorcy zobaczy uśmiech.

Prace emanują energią i intensywnością kolorów. Kolory odzwierciedlają wyrazistą osobowość Kasi, która nie boi się ryzykować, wybiera kolory odważne, szczerze, ucieka od nieśmiałości i niezdecydowania. W swej sztuce nie idzie na żadne kompromisy i nie boi się odsłaniać siebie. Artystka zachęca do refleksji nad byciem tu i teraz, do zachwytu nad chwilą, nad momentem, nad miejscem, nad emocją.

„Circulus” to zaproszenie do wejścia w świat, w którym z ufnością czerpiemy z tego co było, z uśmiechem i odwagą wkraczając w to, co będzie.

Wystawa będzie dostępna do 2 marca 2025 roku:

Galeria dostępna jest dla odwiedzających w:

soboty: 12.00–16.00 (ostatnie wejście o 15.30)

niedziele: 12.00–16.00 (ostatnie wejście o 15.30)

Bilety w cenie 10 PLN dostępne są w kasie, biletomacie i na stronie filharmonia.szczecin.pl.

Wstęp bezpłatny dla dzieci do lat 10 i osób z niepełnosprawnościami.

Goście koncertów mogą odwiedzić galerię bezpłatnie w trakcie przerwy i pół godziny po zakończeniu koncertu.

GALERIA POZIOM 4

Katarzyna Laskowska | Circulus

Die Ausstellung der Werke von Katarzyna Laskowska ist eine Sammlung von Werken – sie machen einen einzigartigen Zyklus aus, der Szenen aus dem Leben darstellt: zwischenmenschliche Beziehungen, Emotionen sowie die Bewunderung für die umgebende Natur.

All dies unterliegt einem Veränderungsprozess, den die Künstlerin mit der „Kreis“-Technik wiedergibt. Ein Kreis ist eine kontinuierliche Form, ohne Anfang und Ende, positiv wahrgenommen, frei von beunruhigender Schärfe. Die Künstlerin hatte vor, durch ihre Kunst gute Gefühle zu vermitteln, die gute Gedanken und gute Laune hervorrufen. Dieses Ziel ist erreicht, wenn ein Lächeln auf dem Gesicht der betrachtenden Person zu sehen ist.

Die Werke strahlen Energie und Farbintensität aus. Die Farben spiegeln die ausdrucksstarke Persönlichkeit von Laskowska wider, die sich nicht scheut, Risiken einzugehen, indem sie mutige Farben wählt, Schüchternheit und Unentschlossenheit vermeidet. In ihrer Kunst wünscht sie sich keine Kompromisse, scheut sich nicht, sich zu offenbaren. Sie ermutigt uns, uns auf das Hier und Jetzt zu besinnen, uns am Augenblick, am Ort, an der Emotion zu erfreuen.

„Circulus“ ist eine Einladung, eine Welt zu betreten, in der wir mit Zuversicht aus der Vergangenheit schöpfen und uns lächelnd und mutig auf das, was kommen wird, einlassen.

Die Ausstellung kann bis zum 2. März 2025 besichtigt werden:

Die Galerie ist geöffnet:

samstags: 12.00–16.00 Uhr (letzter Einlass um 15.30 Uhr)

sonntags: 12.00–16.00 Uhr (letzter Einlass um 15.30 Uhr)

Eintrittskarten (10 PLN) sind an der Abendkasse, am Ticketautomaten und unter filharmonia.szczecin.pl erhältlich.

Der Eintritt ist für Kinder unter 10 Jahren und für Menschen mit Behinderungen frei.

Die Besucher der Konzerte können die Galerie in den Pausen und eine halbe Stunde nach Ende des Konzerts kostenlos besichtigen.

Informacje:

Sekretariat Filharmonii jest czynny:

od poniedziałku do piątku w godz. 8.30–16.30
tel. +48 91 430 95 11
sekretariat@filharmonia.szczecin.pl

filharmonia.szczecin.pl

Kasa Filharmonii:

tel. +48 91 431 07 20
infolinia +48 539 94 94 54
kasa@filharmonia.szczecin.pl

Kasa jest czynna:

od wtorku do czwartku w godz. 13.00–18.00
w piątek w godz. 13.00–20.00
w sobotę w godz. 12.00–16.00
oraz godzinę przed każdym biletowanym wydarzeniem,
którego organizatorem jest Filharmonia.

Infolinia jest czynna:

od wtorku do czwartku w godz. 10.00–16.00.

Informujemy o możliwości asystowania pracownikom Filharmonii osobom niepełnosprawnym podczas koncertów organizowanych przez Filharmonię. Prosimy o kontakt z kasą Filharmonii.

Abonament:

Zachęcamy do zakupu abonamentów na następujących zasadach:
przy zakupie przez jedną osobę co najmniej siedmiu (7) biletów normalnych/ulgowych na dowolnie wybrane koncerty* organizowane przez Filharmonię obowiązuje zniżka 15% od każdego biletu. Przy zakupie abonamentu przysługuje również zniżka na zakup produktów w sklepie Filharmonii.

Bilety grupowe:

Przy zakupie co najmniej piętnastu (15) biletów normalnych na jeden koncert.

Więcej: <https://filharmonia.szczecin.pl/bilety>

Filharmonia zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w repertuarze.

*z wyłączeniem koncertów:
13-14.06.2025.

Informationen:

Das Sekretariat der Philharmonie ist geöffnet:

von Montag bis Freitag 8.30–16.30 Uhr
Tel. +48 91 430 95 11
sekretariat@filharmonia.szczecin.pl

filharmonia.szczecin.pl

Kasse:

Tel. +48 91 431 07 20
Info +48 539 94 94 54
kasa@filharmonia.szczecin.pl

Die Kasse ist geöffnet:

von Dienstag bis Donnerstag 13.00–18.00 Uhr
am Freitag 13.00–20.00 Uhr
am Samstag 12.00–16.00 Uhr
und eine Stunde vor jeder von der Philharmonie organisierten Veranstaltung.

Info:

von Dienstag bis Donnerstag 10.00–16.00 Uhr.

Wir informieren über die Möglichkeit der Assistenz der Menschen mit Behinderungen während der von der Philharmonie organisierten Konzerte. Weitere Informationen an der Kasse der Philharmonie.

Aboservice:

Wir empfehlen Ihnen, Abonnements nach folgenden Regelungen zu erwerben:
Beim Kauf von mindestens sieben (7) normalen/ermäßigten Tickets Eintrittskarten für beliebig ausgewählte Konzerte* der Philharmonie durch eine Person gilt ein Rabatt 15% auf jede Karte. Beim Kauf eines Abonnements erhalten Sie außerdem einen Rabatt auf den Kauf von Produkten im Philharmonie-Shop.

Gruppentickets:

Beim Kauf von mindestens fünfzehn (15) normalen Tickets pro Konzert.

Mehr Infos: <https://filharmonia.szczecin.pl/bilety>

Die Philharmonie behält sich Besetzungs- und Programmänderungen vor.

*mit Ausnahme der Konzerte:
13-14.06.2025.

Patron Sezonu Artystycznego 2024/2025

STRABAG
WORK ON PROGRESS

Partner Motoryzacyjny Filharmonii

BMW
Bońkowsy

Znajdą nas Państwo / Unsere Webpräsenz:

facebook.com/filharmoniaszczecin
instagram.com/filharmoniaszczecin
x.com/filharmoniaSZN
youtube.com/filharmoniaszczecin
filharmonia.szczecin.pl